

UPA2015/71
17. april 2015
Aqqaluaq B. Egede

Uunga siunnersuut: SIKUKI Nuuk Harbour A/S aamma Nuummi Umiarsualiviliorneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. xx,xx.2015-imeersoq (Naalackersuisut Siulittaasuat)

Nuummi umiarsualivissaq pillugu aningaasartuutissat amerlaqaat. Nunatta aningaasarsiornerata aalassatsikkuminarsinerani, naalackersuinikkullu aningaasarsiornerup aalaqqajuttumik aqunneqarnera isummerfissanut annertuunut tamanut sunniuteqassaaq. Tassami aningaasartuutissat inuiaqatigiit tamatta sunnerneqaatigissavagut. Pisariaqarnerpaajuvoq kukkunani siunertaasunillu uniuiinani aningaasaliisarnissaaq. Isummerfissamilu matumani isiginiagassarpassuaqarmat Inuit Ataqatigiit maluginiakkavut arlaqarput.

Maluginianningsuugassaannigilaq aamma ernumartoqarpoq naalackersuisooqatigiit isumaqatigiissutaat tassaammat koruuninik mia.-ilikkaanik atuilluni sanaartornissamik pilersaarut. Sanaartugassallu siunniunneqarsimasut ataasiakkaarlugit akuersissutigineqaqattaarnissaat massakut aallartittutut oqaatigineqarsinnaammat. Sanaartugassaallu imak aningaasartuuteqarfutigissapput allaat inuit atugaannik ajorseriartitsisinnaallutik. Naalackersuisooqatigiit isumaqatigiissutaat malillugu illoqarfinni qitusoqarfinni inerisaanissaaq assut salliutinneqarpoq.

Inuit Ataqatigiit Naalackersuisooqatigiit siunnerfeqarnerat ataqqivarput, taamaattorli aalajangersaaqataanissatsinnut pisariaqartitarput tassaavoq, naalackersuisooqatigiit pingaarnersiunerat, aamma sanaartugassatut pilersaarutit annertuut siulliit sorliunersut paasinissaat. Tassami aningaasarpassuarnik naleqarput, naalackersuinikkullu sulinerup piffissaqarnissamik pisussaaffiliinera naammassineqassappat ullormiit ullormut saqqummiutlaaginnartakkatut isigineqannginnissaat pingaartinneqassasoq inassutigaarput.

Inatsisartut akuersinerisigut umiarsualiveqarnek pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut imm. 73 ataatsimiititaliami suliarineqarpoq. Imaappoq, imm. 73 inatsisartuni akuerineqassappat kingunereratarsinnaavaa inuiaqatigiit mia.-it angullugit aningaasartuuteqassasut umiarsualiviliortutik kingorna inuit ataasiakkaat pissaannik. Taamatut naalackersuinikkut aqutsineq tupaallannarpoq. Tassami imm. 73 isummerfigineqarsimatinnagu Nuummi umiarsualivissaq pillugu aaliangiisoqarsinnaanngitsoq Inuit Ataqatigiit isumaqarput.

Inuit Ataqtigiit aammaarluta naalakkersuisooqtigiinnut kaammattuutigaarput aningaasarsiornikkut mianersortumik ingerlatseqqullugit, aamma kissaatigaarput peqtigiilluta isummerfissat annertuut eqqartornissaannut ammanerusumik suleriaaseqaqqullugit. Tamannalu anguneqarsinnaaqqullugu naalakkersuisut kaammattorusuppagut suliassat annertuut pillugit saqqummiinernik isummersoqtigiinnernillu aaqqissuussinernik ingerlatsisaqqullugit. Periarfissikkusupparput illua-tungeriit isumaqtigiinnissamut periarfissaat annertusarnissaat, paaseqtigiinnerunissaq, aamma ilisimasariaqartunik avitseqatigiinnerunissaq. Taamatut sulinissaq naalakkersuisunut kaammattuutaaniarli.

Inatsisissatut siunnersuummi nassuiaatit naligninnaasut aallartinneranni ima allaqqasoqarpoq: " Aningaasartuutitut qaffaatissat annertuujussammata, umiarsualivimmik containerersorfiusumik nutaamik sananissaq inuiaqtigiit aningaasaqarnerannut annertuumik iluanaaruteqarfiusussatut isumaqarfigineqarpoq". Innuttaasunullu sunniutaasussat pillugit immikkoortoq 6-imi oqaasertat allat imatut oqaasertaqarput: "SIKUKI Nuuk Harbour A/S-imik pilersitsinissamut aamma Nuummi umiarsualivimmik nutaamik sanaartornissamik siunnersuut imminermini innuttaasunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniuteqassangilaq". Issuaanerit taakkua marluk, arlaat sorleq eqqortuunersoq naalakkersuisut akisinnaassagaat kissaatigaarput.

Tassami ilisimavarput Inatsisartut Ataatsimiititaliaani apeqqutit akilersinnaassutsimut tunngassuteqartut ersarissumik akineqarsinnaasimangitsut. Pisariaqartipparput iluanaarnissamik uppersaatinik pissarsinissarput.

Soorlu apeqqutit imaattut: Nuummi umiarsualivissaq sananeqarpat inuiaqtigiit nunatsinni iluanaarnissaannik ilumut kinguneqassava? Atuisut akiliutaat pinngitsooratik qaffassasut oqaatigineqarpoq, ilumoorpa aningaasartuuteqarujussuarluni Nuummi umiarsualivik nutaaq sananeqarpat akit qaffannissaat annikillissasoq ? Umiarsualivimmik atuinermut akitsuutit assigisaallu qanoq sunnerneqassappat? Qaffassappat imaluunniit appassappat? Sineriammi sumiiffimmiit sumiiffimmut nassiussanik apuussisarneq piffissalersuinikkut qanoq sunnerneqassappat? Umiarsualivissap sananeqarnissaa akuerineqarpat umiarsuarnissamut, imaluunniit aningaasaleeqqittariaqalernissaq allanut ammaaneneqassava? Apeqqutit taamaattut naalakkersuisunit ersarissuliutigineqarnissaat pisinnaangippat ataatsimiititaliaq misissuilluarnissaa assut inassutiginarpoq.

Inuit Ataqtigiit isumaqarpugut pingaaruteqartoq umiarsualiviit ataasiakkaat pillugit piginnittuusinnaanermut apeqqutit naammassineqarsimatinnagit inuiaqtigiit aningaasaataat atorlugit annertuumik aningaasaliisarnissat mianersuuttariaqartoq.

Qulakkeertariaqartunut ilaavoq siunissami umiarsualivinnik piginnittuusussat kikkunissaat qulakkiissallugu. Imaassanngilarmi inuiaqatigiit aningaasaliiteriarlugit A/S-itut namminersortunngorsakkatut iluanaarniarnerinnarmik ingerlatsivissatut tunngavilerneqassasut. Taamaalisooqassappat inuiaqatigiit assut qoqassineqarnerannik kinguneqassammat qulakkeerinninnissarput pisariaqassasoq Inuit Ataqatigiit isumaqarpugut.

Naalackersuisut saqqummiussissutaanni oqaatsit imaattut issuarpakka: " Inatsimmi naatsorsuutigineqarpoq ingerlatseqatigiiffik niuerneramik tunngaveqartumik ingerlassasoq, taamaalillunilu siunertaanngilaq ingerlatseqatigiiffik sapinngisamik annertunerpaamik piginnittumut sinneqartooruteqartitsissasoq". Oqaaseqatigiit taamaattut kisitsisinngorlugit takussutissaqannginnerat assut ilungersunarpoq. Tassami qulakkeersinnaanngilarput umiarsualivissap pilersinneqarnera atuisunut pitsassuarmik kinguneqassasoq.

Inuit Ataqatigiit tupaallaatigaarput Aktiaatinik aningaasaliinerit pisussat Nuummi umiarsualivimmi nutaami aningaasaliissutigineqartussat siunertaralugit naatsorsuutigineqaaqqaarsimasumiit aningaasartuutissat 65%-ip missaannik annikinnerusumik missingersuusioneqarsimammata. Tassagoq pilersaaruserluarnerulluni nalilersuilluarnikkut annikillilerisinnaaneq eqqarsaatigilluarneqarsimammat.

Allatut oqaatigalugu imaappoq, 2013-imi ukiakkut umiarsualivissaq sananeqarluni aallartinneqarnissaa naalackersuinit akuersissutigeqquneqarmat akuersisoqarsimasuuppat 65%-inik aningaasartuuteqarnerusimassagaluarpuq. Ila tupinnaqaaq suliassaq taamak imaannaanngitsigisoq pipallatamik saqqummiunneqaaqqaarsimagaluarpat.

Suliassaq annertummat aningaasarpassuarnillu malitseqartussaammat suleqatigiilluarnissarput Inuit Ataqatigiit kaammattuutigaarput. Takisuuliornata Inatsisartut ataatsimiititaliaanni suliassanngorlugu ingerlatinneqassasoq inassutigaarput. Neriulluta ataatsimiititaliap naalackersuisut suleqatigilluarlugit apeqqutit akineqarsinnaanissaat qulaajarumaaraat.